

Peter Pokorn st.

(26. 6. 1939–26. 7. 2016)

Portret Petra Pokorna st. (foto: Peter Pokorn ml.)

Ni lahko v besede slovesa ujeti ono, kar vemo o njem in delu Petra Pokorna, Ingličevega Petra, Staroločana, Locopolitana, kot se je poimenoval sam.

Iz loškega okolja je bil komaj dveleten, leta 1941, z družino izgnan v Arilje v Srbijo. V izgnanstvu sta oče Albin in mati Angela s skrbnim delom in človeškim odnosom do novega okolja pridobila zaupanje in pomoč, da sta preživela mlado družino. Kako ga je izgnanstvo v zgodnjem otroštvu zaznamovalo za vse čase, je vedel le sam.

Nam se je ob njem vedno znova pokazala vrlina njegove krščanske vzgoje, ki je plemenitila preprostost in odprt pogovor, spoštovanje tradicionalnih vrednot ter prilagajanje pozitivnemu utripu časa. Svojega kmečkega stanu ni nikoli zatajil. Privlačila sta ga arhitektura in gradbeništvo, zato si je za svoj poklic izbral arhitekturo.

S profesorjem Marjanom Mušičem in sošolci je dokumentiral in fotografiral kozolce po Sloveniji, kasneje pa še sam po Ziljski dolini, Rožu in na Tirolskem. Na poteh si je odstiral širino slovenske stavbne dediščine, zahodnega in severnega dela zamejske Slovenije, v fotografski objektiv je ujel štehvanje v Zahomcu in tamkajšnje slovenske smučarske skakalce, zamejsko Tržaško in Goriško. Del njegovega slikovnega gradiva o kozolcih je objavljen v Mušičevi knjigi *Arhitektura slovenskega kozolca*, ki je leta 1970 izšla pri Cankarjevi založbi. Ob kozolcih so ga navdihovali tudi istrski kažuni. Zavzemal se je za ohranjanje naravne in kulturne dediščine.

Zaposlen je bil na Občini Škofja Loka in v Embalažno grafičnem podjetju Škofja Loka, spominjali pa se ga bomo predvsem po tem, kar je delal v svojem prostem času. In vse, kar je delal, je delal srčno, stremel je k temu, da so bili rezul-

tati čim bolj popolni. Kljub temu je vedno dodal, da se da vsako stvar še izboljšati, kar ga je gnalo vedno novim izzivom naproti. Rad je pomagal vsakemu, ki je pomoč potreboval. Spoštoval in cenil je naravo, slovensko zemljo. Bil je velik domoljub in borec za ohranitev vsega lepega.

Vedno znova nas je presenečal s svojo razgledanostjo, poznavanjem drugih kultur in jezikov. Latinščina je bila osnova, na njej je gradil znanje grščine, nemščine, italijanščine, francoščine, ruščine, angleščine. Na Češkem je govoril češko. Redki so ljudje tako širokega pogovornega obzorja. Zaradi široke razgledanosti in razumevanja se je vedno znal vživeti v katero koli družbo, bil korekten sogovornik in je zato imel veliko prijateljev po celem svetu.

Ob skrbi za svojo družino je večino prostega časa posvetil umetnosti, fotografiji in športu. Rad je prepeval (Škofjeloški študentski oktet – tenor, Moški pevski zbor Vinko Vodopivec), igral na orglice in morda še na kakšen drug inštrument. Obvladal je lepopisje – kaligrafijo. Različna priznanja, ki jih je napisal s prosto roko, visijo na stenah po vsej Sloveniji.

Član Muzejskega društva Škofja Loka je bil od leta 1970, večkrat je bil tudi član ožjega vodstva društva, nekaj časa tudi v. d. predsednika MD Škofja Loka. Sodeloval je pri raznih društvenih publikacijah, predvsem z dr. Blaznikom, s profesorjem Planino in dr. Lebnom pri vodnikih po znamenitostih Loke in nekdanje Občine Škofja Loka.

Na predlog Občine Freising na Bavarskem je postal, kot edini Ločan, tudi član Zgodovinskega društva Freising (Historischer Verein Freising).

V domačem okolju je bil član Združenja umetnikov Škofja Loka, sodeloval pa je tudi z mnogimi drugimi organizacijami.

V športu je bil dejaven na organizacijskem in promocijskem področju. Pri današnjem Smučarskem klubu Alpetour je od leta 1961 skrbel za stike z mediji, poročal o tekmovanjih in dogodkih, skrbel za promocijo in arhiviranje fotografij. Oblikoval je znak smučarskega kluba, tiskovine, priznanja in biltene. Član Organizacijskega odbora tekmovanj za Pokal Loka je bil od njegovega začetka. Veliko let je sodeloval pri organizaciji tekmovanj v alpskih disciplinah, biatlonu, tekih v Dražgošah in drugih smučarskih prireditvah. Večkrat je vrhunske klubske tekmovalce spremljal na tekmovanja v tujino.

Skupaj z Marijanom Masterlom je obiskoval kongrese o urejanju smučišč v Innsbrucku in izkušnje prenašal upravljavcem smučišč na Starem vrhu in Soriški planini, predvsem glede varnosti in označevanja smučišč.

Več kot trideset let se je ukvarjal tudi z novinarstvom, na začetku predvsem športnim, svoje prispevke je pošiljal vsem slovenskim medijem in tudi nekaterim tujim. Na Škofjeloškem je spremljal tekmovanja v smučanju, košarki, rokometu, dviganju uteži, prostem letenju in hitrostnih dirkah.

Za delo na športnem področju je prejel Bloudkovo značko in priznanje ob stoletnici športa v Občini Škofja Loka.

V študentskih letih se je najprej vključil v fotografsko skupino ŠOLT Ljubljana,

kjer je prejel prvo mednarodno fotografsko nagrado. Leta 1985 je bil med pobudniki za ustanovitev Foto kino kluba Anton Ažbe v Škofji Loki, ki je razstave kmalu začel prirejati tudi v tujini. Dva mandata je bil predsednik tega kluba. V letih 1996–2001 je bil predsednik Fotografske zveze Slovenije, od leta 1996 do 2007 predstavnik Slovenije pri Mednarodni zvezi za fotografsko umetnost FIAP. Veliko je razstavljal na skupinskih razstavah po Sloveniji in v tujini, prejel je številne nagrade na vseh kontinentih sveta. V letu 2006 je bil po pravilniku FZS najuspešnejši slovenski razstavljaev. Za uspehe na razstavah je leta 2005 prejel naslov MF FZS – mojster fotografije Fotografske zveze Slovenije. Za zasluge in razvoj fotografske dejavnosti mu je Fotografska zveza Slovenije leta 2006 podelila Puharjevo nagrado za življenjsko delo. Bil je tudi ustanovni član mednarodne skupine EPHAP.

Mednarodna fotografska zveza FIAP mu je februarja 2016 podelila naziv EFIAP/s, poleg pa še naziv ESFIAP in najvišje priznanje za življenjsko delo na področju mednarodne fotografije HonEFIAP (Honoraire Excellence FIAP).

Fotografiji je bil neizmerno predan. Ker je bil močno povezan z naravo, je svoje motive iskal predvsem v naravi, pokrajini in detajlih. K fotografiranju je pristopal s prefinjenim načrtom, skoraj raziskovalno. Vsebino in pomen je našel v vsaki vejici na drevesu. Zanimiv in poseben mu je bil vsak kamenček. Iskal je vsak žarek svetlobe, lune, sonca in bil pripravljen na pravo svetlobo čakati več ur ali se za dober posnetek v naravo odpraviti takrat, ko so drugi ostajali doma na toplem. Spoštoval je najmanjšo ptico, ki mu je pozimi v hranilnici pozirala pred objektivom. Veselil se je vsakega spomladanskega prebujanja, sadov poletja, spoštoval ugašanje jeseni in hvaležno prenašal zimski počitek. Beležil je čas, njegov fotografski arhiv je zelo obsežen in je bogata dota naslednjim rodovom. Ni pa

Avtoportret. (foto: Peter Pokorn st.)

skrbel le za svoje fotografsko udejstvovanje, ampak je svoje znanje in izkušnje nesebično ter z veseljem posredoval mladim in odraslim. Ustvarjal je pod geslom, da fotografija pove več kot tisoč besed in slika ostane.

Leta 2013 je izšla njegova fotografska knjiga *Svetloba in čas*, in sicer prav ob poletnem solsticiju, ravno takrat kot se je začela njegova življenjska pot ob poletnem solsticiju leta 1939, ki ga je zaznamovala s svetlobo. Knjiga skozi fotografsko oko prikazuje širše loško območje, različna dogajanja v naravi, pokrajini, etnologiji, športu, zgodovini in kulturni dediščini na Loškem in v krajih, ki so povezani s Škofjo Loko.

Stkal je številna prijateljstva, tudi meddržavna. Na fotografskem področju izstopa sode-

lovanje s Češko, z mestom Tabor. Sodelovanje z Janom Jelšikom in mestom Tabor je pripeljalo do pobratenja med občinama Škofja Loka in Tabor. Na Češkem so bile z njegovo pomočjo organizirane številne fotografske razstave in do danes je tudi zaradi njegovih zaslug posajenih 50 lip slovensko-češkega prijateljstva. Bil je med pobudniki za posaditev lipe tudi v Škofji Loki, pri Osnovni šoli Škofja Loka Mesto; posajena je bila 4. junija 2001. 16. septembra 2016 pa so v kraju Mlada Vožice na Češkem posadili posebno lipo slovensko-češkega prijateljstva in jo posvetili Petru, v spomin in zahvalo.

Pomembno je tudi njegovo sodelovanje z Damjanom Prelovškom in beleženje Plečnikove kulturne dediščine.

S svojimi fotografijami je promoviral Škofjeloški pasijon doma, v zamejstvu in po svetu – Feldkirchen pri Gradcu, St. Margareten ob Nežiderskem jezeru na avstrijskem Gradiščanskem, v Freisingu, Carlowu na Irskem, Češkem ... Prvi je navezal stik z mednarodnim združenjem pasijonskih mest Europassion.

Peter je bil predan loški fotografiji, kot kronist in kot dvorni fotograf, saj ni bilo dogodka, da ga ne bi zabeležil njegov fotoaparati. Imel je še veliko idej in načrtov, vendar mu je za uresničitev vseh zmanjkalo časa.

Njegovo delo je ujelo naš včeraj. Zato je trajna vrednota našim prihodnjim rodovom.

Za dolgoletno uspešno in družbeno pomembno delo, s katerim je bistveno pripomogel k ohranjanju loške, gorenjske in slovenske duhovne in kulturne dediščine, je prejel zlati grb Občine Škofja Loka.

Petra bodo pogrešali dan in noč, zemlja, vode in ptice, Škofja Loka s Škofjeloškimi hribovjem, jutranjimi meglicami v dolini, obsijana pogorja Blegoša, Lubnika in Ratitovca. Tudi Sorško polje bo žalovalo. Kozolci, v katere je bil tako zaljubljen, in čeprav jih danes pogosto že načenja zob časa, pa nas bodo opominjali na minljivost našega življenja in stvarstva.

Hvaležni smo mu za njegovo prijateljstvo in požrtvovalno delo, s katerim je veliko doprinesel k večjemu ugledu Škofje Loke na področju kulture, športa, družbenega življenja in mednarodnih odnosov. S svojim delovanjem je pustil bogate sledi, širil krog prijateljev doma in v tujini ter se trajno zapisal v škofjeloško in širšo zgodovino.

16. 9. 2016 so v kraju Mlada Vožice na Češkem posadili lipo slovensko-češkega prijateljstva in jo posvetili Petru, v spomin in zahvalo.

(foto: Peter Pokorn ml.)